

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร สำหรับการผลิต
สตอเบอร์รี่ ใน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายเอนก จอมมูล

ปริญญา วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ กลุ๊น ศรีมงคล	กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำพรณ พรมศิริ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “การปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอร์รี่ ในอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สถานภาพในการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอร์รี่ ในอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ 2) ความสัมพันธ์ระหว่าง ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและสุขภาพกับการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอร์รี่ และ 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอร์รี่ การวิจัยนี้ประยุกต์ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง 238 รายโดยการสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุดค่าสูงสุด ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ด้วยการวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method)

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอร์รี่ ของกลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องอยู่ในระดับปานกลาง อาทิ การสำรวจปริมาณและชนิดศัตรูพืชก่อนพ่น การใช้อุปกรณ์ป้องกัน การหยุดฉีดพ่นขณะลมแรง การทำความสะอาดหัวฉีดเมื่อเกิดการอุดตัน การ

หยุดพักเมื่อมีเหนื่อยล้า การแยกซักเสื้อผ้าต่างหาก การเก็บสารเคมีในที่ที่เหมาะสม การขูดหลุมฝัง ภาชนะที่ใช้แล้ว และการปนสารเคมีในช่วงเช้าและเย็น นอกจากนี้ พบว่าตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ กับการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้อง ได้แก่ ความรู้การใช้สารเคมีเกษตร จำนวนครั้งที่เข้ารับการ ฝึกอบรม ระดับการศึกษา จำนวนแหล่งสินเชื่อ และภาระหนี้สิน ส่วนปัญหาที่กลุ่มตัวอย่างระบุ ได้แก่ 1) สารเคมีเกษตรราคาแพง 2) สารเคมีไม่สามารถกำจัดศัตรูพืช 3) การแต่งกายรัดกุมนั้น ป้องกันได้แต่ไม่สะดวกสบาย 4) ขาดความรู้ในการใช้สารเคมีที่ถูกต้อง 5) ไม่ทราบถึงอันตรายของ สารเคมีที่ใช้อยู่ 6) แพ้สารเคมีเกษตร 7) ชุมชนอยู่ห่างไกลขาดเจ้าหน้าที่มาแนะนำ และ 8) ร้าน จำหน่ายสารเคมีอยู่ห่างจากชุมชน

การวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะว่า ผู้นำเกษตรกรควรประสานงานเชิงนักวิชาการเกษตรมา แนะนำเรื่องการใช้สารเคมี รวมทั้งสื่อสารคำแนะนำผ่านวิทยุชุมชน ทั้งนี้เกษตรกรควรปฏิบัติตาม อย่างเคร่งครัด เพื่อความปลอดภัยของตนเองและลดต้นทุนค่าสารเคมีเกษตร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

Thesis Title Farmers' Practices for Agro-chemical Application in Strawberry Production in Samoeng District, Chiang Mai Province

Author Mr. Anek Jommoon

Degree Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assist. Prof. Dr. Avorn Opatpatanakit	Chairperson
Assoc. Prof. Katin Srimongkol	Member
Assist. Prof. Dr. Ampan Bhromsiri	Member

ABSTRACT

The objectives of the research titled “Farmers’ Practices for Agro-chemical Application in Strawberry Production in Samoeng Distirct, Chiang Mai Province” were to find out 1) situation of farmers’ practices for agro-chemical application in strawberry production, 2) relationship between personal characteristics, socio-economic as well as health factors and farmers’ practices for agro-chemical application, and problems in agro-chemical application and farmers’ recommendations. The survey research was applied as the research methodology by which data was collected through the interview of from 238 farmers as a sample group. The statistics applied included the percentage, the mean, the maximum, the minimum, the standard deviation. Multiple regression analysis with stepwise method was use for hypothesis test.

It was found that the farmers' practices for agro-chemical application ranked at the middle level of correctness in such practices as survey of quantity and types of pest before spraying, use chemical protection, stop spraying while windy, clean injection when clogged up, intermission when exhausted, wash used cloths separately, store chemical appropriately, bury used utensils, and spray only in early morning and evening. Furthermore, variables that related to farmers' practices found to be farmer's knowledge in agro-chemical application, frequency of access to training, educational level, number of credit sources accessed, and debt burden. Problems identified by sample group were 1) expensive agro-chemical, 2) agro-chemical cannot destroy pest, 3) wearing chemical protection is better but uncomfortable, 4) lack of knowledge in correct practices, 5) lack of knowledge of chemical danger, 6) allergic to agro-chemical, 7) less access to agricultural academics due to long distance, and 8) agro-chemical shops located far from community.

This research suggested that farmer leaders should coordinate with agricultural academics to provide knowledge on appropriate utilization of agro-chemical by which farmers have to follow such recommendations strictly for their safety and decreasing agro-chemical cost.